

KURBAĞALARIN YAŞAM SAVAŞI

Rachel WILDER

Çoğu hayvanlar için yumuşak gövdeli kurbağalar iyi bir yem oluştururlar. Fakat bir kurbağayı yakalamak her zaman o kadar kolay bir iş değildir; zira bu yaratıklar, doymak bilmeyen avcılarından korunmak için ilginç yöntemler geliştirmişlerdir.

Resimde görülen kurbağa gibi bazıları, yaşamlarını ağaçlarda sürdürerek nefes kesici cambazlar olmuşlardır. Ağaç kurbağalarının bir türü havada, daldan dala 15 m. sıçrayabiliyor (bu mesafe, kurbağanın vücut uzunluğunun 100 katıdır). Amerikan Doğa Bilimcisi William Beebe, "Eğer bu hayvanlar olimpiyat oyunlarına katılabilselerdi, insanlar tek bir puan bile alamazlardı" diyor.

Bununla beraber ağaç kurbağalarının da bazı sorunları vardır. Bu hayvanların yumurtaları ve yavruları, su olmadan karada yaşayamazlar. Kurbağalar, üremek için suya gereksinim duyarlar; fakat tropik ormanların onca akarsu ve nehirleri, onların lezzetli yumurtalarını bir anda kaptırma hazır avcılarla doludur. Bu güç durumdan kurtulmak için kurbağalar, çoğalmamın bazı ilginç yollarını kendi yaşam ortamlarına uydurmuşlardır.

Tropik ağaç kurbağalarından bazıları, yüksekte, ormanın gölgeliğinde yaşar ve Bromeliad adı verilen bitkilerin içinde çoğalırlar; çünkü bu ananasların dikenli tepelerine benzeyen ağaçların çatallarında, topraksız yetişen bitkilerin derin orta kısımlarında biriktirdikleri su, kurbağaların yumurta ve yavruları için özel ve güvenli havuzlardır.

Brezilya ağaç kurbağası da yumurtlamak için, bir göl kenarına huni şeklinde, etrafı çamur duvarla çevrili bir çukur inşa eder. Daha sonra yağın bir yağmur çamur duvarı yok edip, yavruları göle sürükler.

Kosta Rika'nın cam kurbağaları ise suyun üzerine sarkan yapraklara yumurtlar ve yumurtalar gelişirken onları sürekli ıslak tutarlar. Yavrular yumurtadan çıkarken yapraklardan kayarak doğrudan altlarındaki nehre düşerler.

Şimdiye kadar gözlenen en ilginç uyumlar-

dan birisi de Venezuela keseli kurbağasının yöntemidir. Dişi kurbağa, yumurtalarını, tamamen gelişene kadar sırtındaki bir kesede bekletir. Keseyi örten deri kıvrımı, vakti geldiğinde açılır ve 20'ye yakın yavru kurbağa dışarı çıkar.

Güney Şili'de yaşayan Darwin kurbağası da alışılmamış bir üreme yöntemini benimsemiştir. Dişi yumurtladıktan sonra, erkek kurbağa bu yumurtaları yutar ve büyük hava kesesinde saklar. Zamanı gelince, kurbağanın ağzından küçük yavru kurbağalar çıkarak, yaşama ilk adımlarını atarlar.

Avustralya'nın iç kısmında yaşayan, su depolayabilen bir kurbağa türü ise çölde bile çoğalmayı başarabilmektedir. Ender olarak yağın yağmurların birinden sonra kurbağalar, yuvalarından çıkıp su birikintilerine yumurtlarlar. Yumurtadan çıkan yavrular hızlı bir şekilde gelişip, alabildikleri kadar suyu emdikten sonra, yeraltına çekilirler. Burada geçici olarak, kış uykusuna yatan hayvanlar gibi yaşam fonksiyonlarını en alt düzeyde tutarak, iki yıla yakın bir süre kadar bir sonraki yağmuru beklerler.

Uygun olmayan bazı üreme koşullarına rağmen, kurbağalar, en acımasız ve sert çevrelerde bile çoğalmayı başarabilmişlerdir.

Science Digest'dan Cev.: Reşide YURTTAŞ

● En hızlı gelişen amphibien (hem karada hem suda yaşayabilen hayvan) Kuzey Amerika'da Sonoran Çölü'nde yaşayan sarmısak kurbağesidir. Hayvanın yumurtalarının yetişkin halini almasına kadar geçen süre yaklaşık 9 gündür.